

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Autoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1720

Quæst. 303. Quænam sint pœnæ Sacrilegii.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73982](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73982)

cando cum conjuncta in septimo gradu, arg. *can. de affinitate. & can. de consanguinitate. 35. q. 3.* Farin. *l. c. q. 49. n. 57. & 58.* Tertio, qui peccat, aut matrimonium contrahit cum consanguinea sponsæ de præsentate nondum cognita; cum nondum contraxerit cum ea affinitatem, Covar. *de sponsal. p. 2. c. 6. §. 8. num. 4.* Reiffenst. *num. 67.* Quarto, qui peccat cum cognata legali per adoptionem vel arrogationem, quia hæc propriè illius non est, Farin. *l. c. n. 46.* Quinto, qui peccat cum cognata spiritali ratione Baptismi vel confirmationis. Clarus *§. incestus.* Farin. *n. 50.* Wiestn. *h. t. n. 60.* Reiffenst. *l. c. arg. c. Lexilla. 36. q. 1.*

Quæst. 301. Quænam sint pænæ incestus?

1. Resp. Primò: Pænæ incestus simplicis, id est, non velati incestus nuptiis, etsi nulla determinatè expressa jure civili, eademque esset, quæ adulterii, *L. si adulterium. L. miles ff. ad Leg. Jul. de adult. Host. in sum. n. 13.* Covar. *l. c. num. 2.* Pirh. *n. 65.* Wiestn. *n. 63.* adeoque pænæ mortis, quia, ut dictum, est crimen gravius adulterio, quam tamen pænæ locum habere, si incestus committatur inter ascendentes & descendentes lineâ rectâ, vel conjunctus cum adulterio vel stupro, cum *Gl. tr. 1. cit. L. si adulterium.* sentiunt Clarus *§. incestus. n. 2.* Pirh. *l. c.* hodieque adhuc solere puniri pænâ gladii, dum incestus est prohibitus jure divino, testantur Menoch. *de arb. cas. 502. à num. 14.* Bajard. *ad Clar. l. c. n. 3.* Farin. *l. c. num. 14. & 16.* Haunold. *Tom. de 7. & 7. tr. 2. n. 347.* Eandem pænæ mortis inferri collateralibus incestuosus primi gradus, nempe fratri & forori, tradunt iidem, Menoch. *l. c. cas. 205. à n. 14.* Haunold. *n. 348.* Wiestn. *h. t. num. 63.* testans de praxi quarundam provinciarum, quamvis, quòd in aliis provinciis ii virgines cæsi relegentur perpetuò, asserant Carpz. *pr. crim. q. 73. à n. 11.* Berlich. *in pract. p. 4. concl. 33. num. 5. & 13.* hodièdum verò incestus simplex commissus contra jus humanum, sive prohibitus in gradu affinitatis & consanguinitatis, jure humano punitur à Judice pænâ arbitrariâ pro varietate circumstantiarum, *Zœf. in ff. ad Leg. Jul. de adult. Pirh. l. c.* si verò quis scienter incestuosas nuptias celebravit, jure civili variæ pænæ sunt, v. g. confiscatio omnium bonorum, privatio dignitatum, missio in exilium, & si viles sint personæ, verberatio, juxta *Auth. incestus. c. de incest. nuptiis.* Farin. *l. c. q. 148. n. 21. & seq. Pirh. l. c.*

2. Resp. Secundò: Jure canonico Laici scienter incestum committentes, incurrunt imprimis excommunicationem, *c. de iis, qui incest. 35. q. 2.* & insuper, si vir est conjugatus, privatur jure petendi debitum ab uxore, *c. 1. & c. transmissa. de eo, qui cognov. consang. & insuper post mortem conjugis jus cum alia vel alio contrahendi matrimonii perdit. c. si quis. 35. q. 2.* Menoch. *de arb. c. 502.* Pirh. *n. 16.* & alii, quamvis privatio hujus juris secundi contrariâ consuetudine abrogata videatur, Wiestn. *n. 65.* Reiffenst. *h. t. n. 72.* qui verò incestas nuptias scienter contrahere præsumpserit, primò excommunicationem jure latam ipso facto incurrit, *Clem. unic. de consanguin. & affinitate.* quam tamen non incurrit, qui ignorans etiam ex culpa lata consanguinitatem vel affinitatem, contrahit matrimonium; cum, quando dolus requiritur ad pænæ, culpa lata non sufficiat, Diaz. *in pr. crim. can. v. incestus. c. 88. in addit. v. deponatur.* quamvis *Gl. in cit. Clem. unic. scienter.* teneat contrarium de igno-

rante ignorantia juris. Secundò, taliter contrahentes debent ab invicem separari. *cit. Clem. unic.* Tertio, non possunt cum aliis contrahere matrimonium, nisi ignorantes ambo, vel eorum alter contraxerint, *Can. qui propinquam. 35. q. 2.* Porro, si Clericus incestum commiserit, est perpetuò deponendus ab Ordine, & officio & beneficio privandus, Farin. *p. 5. q. 149. n. 34.* Clar. *§. incestus. num. 2.* Diaz. *cit. c. 88. n. 1. & 2.* Pirh. *h. t. n. 66. arg. can. 10. & seq. 30. dist. 81.* ubi Clericus adulter jubetur deponi, incestus autem sit gravius delictum. Sic quoque Sacerdos, qui cognovit cognatam spiritali, v. g. levavit ex Baptismo, vel tenuit in Sacramento Confirmationis, aut commatrem, seu matrem illius, uti & qui cognovit filiam confessionis, etsi propriè incestum non commiserit, nec pænæ illius incurrerit, ab officio tamen est deponendus, Menoch. *de arb. cas. 205. n. 27. & seq. Diaz. l. c. c. 86. n. 2. & 4.* Farin. *l. c. n. 53.* Pirh. *n. 67.* Reiffenst. *h. t. n. 75. arg. c. omnes. & c. si quis. & c. non debet. 30. q. 1.*

Quæst. 302. Quid sit Sacrilegium?

Resp. Sacrilegium, prout hoc loco accipitur, & ad incestum revocatur, sic breviter definitur: concubitus cujuscunque cum persona Deo dicata per votum continentia. Dicitur primò: *cujuscunque*: perinde enim est, sive is sit Laicus, sive Ecclesiasticus, sive Sæcularis, sive Religiosus, quia malitia hujus criminis, quæ talis desumitur à persona, cum qua committitur. Dicitur secundò: *Cum persona Deo dicata per votum continentia*, sive illud sit simplex, ut dum Laicus concubuit cum sæculari aliqua soluta voto castitatis obstricta, sive solenne, quale est votum castitatis emissum vi professionis religiosæ, aut sacrorum Ordinum. Est proinde hæc circumstantia personæ, tanquam speciem mutans exprimens in confessione. Habere quoque concubitum cum moniali Sacrilegii, suo modo malitiam adulterii & incestus continet, quia committitur in sponsam DEI, qui & pater noster est, ajunt Abb. *in c. Monasteria. de vita & honestate.* Decian. *tr. crim. l. 6. c. 20. n. 1.* Farin. *l. c. n. 3.* apud Wiestn. *h. t. n. 68. arg. can. sciendum. & c. qui abstulerit. 12. q. 2.* vel etiam, si committatur cum Episcopo propter matrimonium spirituale illius cum sua Ecclesia, unde proles ex tali concubitu nata est spuria, Wiestn. *h. t. num. 69.* & post professionem cum ea attentans & consummans matrimonium, evadit bigamus, Sanch. *l. 7. de matrim. d. 85. n. 5.* Barb. *de off. Episc. alleg. 49. n. 25. arg. can. quotquot. juncto can. monacho. 27. q. 1.*

Quæst. 303. Quænam sint pænæ Sacrilegii?

1. Resp. Primò: Fornicatio Clerici in sacris constituti cum persona, tam à conjugio, quam ab omni voto castitatis soluta, etsi jure civili in foro externo non censetur Sacrilegium, adeoque non puniatur ut tale, sed tantum ut simplex fornicatio, ut Clarus *§. fornicatio. n. 18.* Menoch. *de arb. cas. 289. n. 6.* Farin. *l. c. q. 146. n. 3.* Pirh. *h. t. n. 88.* commissa tamen à tali Clerico, vel etiam Laico cum moniali, sive cum ea attentaverit matrimonium, sive non, jure civili punitur pænâ mortis, *L. si quis. c. de Episc. & Cler. Auth. de SS. Episc. §. penult. coll. 9.* Menoch. *l. c.* Barb. *in c. sicut. de privileg. n. 3.* Pirh. *l. c.* Reiffenst. *n. 78.* Wiestn. *n. 71.* Bona quoque delinquentis jubentur appli-

applicari monasterio, in quo monialis degebat, per *Novell. 123. c. 43.* Verum, ut *Farin. cit. q. 146. n. 11.* hæc posterior constitutio non est in usu amplius, sed bona illa consueverunt applicari hæredibus delinquentis, juxta *Auth. bona damnatorum. c. de bonis prescript.* nisi raptus, aut violentia in monialem intervenisset. Cæteras quoque citatas Constitutiones Imperiales, per *can. si quis rapuerit. 27. q. 1. & can. si quis non dicat. 36. q. 2.* non esse canonizatas, seu vim juris ecclesiastici acquisivisse, eò, quòd iis vim illam tribuere nequiverit, translatio earum in Decretum facta à Gratiano, nec eam sint plenè consecutæ à Constitutione aliqua Apostolica, aut à Decreto Concilii alicujus generalis, aut etiam moribus, seu Curiarum praxi, asserit *Wicftn. h. t. n. 72.* quidquid sit de pœna capitis, quam hodie adhuc observari, tradunt ab eodem citati, *Menoch. l. c. n. 27.* *Barb. in c. sicut. Tambur. de jure Abbatiss. q. 11. n. 2.* quin & de *Auth. de SS. Episc.* eam canonizatam per *can. si quis. 27. q. 1.* dicat *Pirh. cit. n. 68.*

2. Resp. Secundò: Jure canonico committens Sacrilegium cum moniali, si Laicus est, excommunicatur, si verò est Clericus, non tantum beneficio privatur, sed etiam ab ordine depositus in monasterium, ad agendam pœnitentiam, detrudi jubetur, *c. si quis Episcopus. & c. si qua Monachorum. 27. q. 1.* *Menoch. l. c. n. 24.* *Farin. l. c. n. 24. § 26.* *Pirh. Wicftn. l. c. u.* Moniales se liberè violari passæ in monasterium arcibus detrudenda, per *can. si qua monachorum & can. si quis rapuerit. 27. q. 1.* vel quòd, ut *Menoch. n. 26.* *Farin. n. 12.* *Reiffenst. n. 81.* magis convenit, perpetuis sui monasterii carceribus includendæ.

Quæst. 304. Sodomia quid sit?

Resp. Sodomia, nefandum scelus contra naturam, propriè talis est coitus personarum ejusdem sexûs, nimirum maris cum mare, feminae cum femina, *D. Thom. 2. 2. q. 154. a. 1.* cum communi T. T. Dixi: propriè talis, qualis non est, dum vir coit cum femina, etiam uxore, in vase extraordinario, v. g. præpostero, quia adhuc servatur debita diversitas sexûs, sed est crimen, etsi contra naturam quoque, specie tamen distinctum à Sodomia propriè tali, & tanquam species distincta in confessione explicanda.

Quæst. 305. Quæ pœna Sodomiae?

1. Resp. Primo: Pœnam Sodomiae minùs propriæ jam descriptæ, etsi eandem cum pœna Sodomiae propriè talis esse sustineant, *Covar. de sponsal. p. 2. c. 7. §. 5. n. 7.* *Clar. §. Sodomia. num. 2.* *Farin. l. c. q. 148. n. 15.* *Menoch. l. c. n. 33. & seq.* contrarium tamen, nimirum mitiore & extraordinariâ pœnâ plectendum, quia adhuc servatur disparitas sexûs, probabiliùs tenent *Sylv. v. luxuria. q. 1.* *Azor. p. 3. insit. mor. L. 3. c. 20. q. 4.* *Tanner. 2. 2. d. 3. q. 3. du. 7. n. 149.* & alii *Pirh. h. t. n. 69.* *Wicftn. n. 76.* *Reiffenst. n. 88.*

2. Resp. Secundò: Sodomia propriè talis jure civili punitur primò, ultimo supplicio, §. item *Lex Jul. Insit. de publ. judiciis. L. cum vir. c. ad Leg. Jul. de adult. Novell. 77. c. 1. §. 2.* in quibus *Constantinus & Constans* jubent insurgere leges, armati jura gladio ultore, hanc pœnam hodieum confirmatam videmus consuetudine, quæ Sodomitæ vel vivi, vel post mortem eorum strangulatorum corpora igne comburuntur. *Farin. cit. q. 148. n. 7.* *Clar. §. Sodomia. n. 4.* *Azor. cit. L. 3. c. 19. q. 1.* *Pirh. n. 70.* quam consuetudinem servari mandavit *Car. P. Leur. Jur. Can. Lib. V.*

rolus V. in sua ordinat. crim. a. 116. habetque hæc pœna locum tam in agente, quam patiente, nisi huic vis inferatur, *Clar. l. c. Pirh. l. c. u.* Secundò, sunt ipso jure infames etiam ante sententiam, & condemnationem, *L. cum vir. C. ad Leg. Jul. de adult. junctâ Gl. ibid. v. infames. Menoch. cit. c. 186. n. 20.* *Farin. l. c. n. 11.* *Pirh. l. c.* Tertio, privantur ipso jure dominio rerum suarum, eaque confiscantur, *Gl. in c. penult. de heret. in 6. v. natura contrarias. Menoch. l. c. n. 19.* *Farin. l. c. n. 12.* *Clar. l. c. n. 6.* qui tamen addit, hanc pœnam non ubique servari. Porro has pœnas civiles extendi ad illos, qui attentarunt petere hoc crimen, volunt aliqui. Contrarium nempe pœnam mortis non nisi Sodomitæ consummato infligi, & attentionem illius, etsi ad actum proxime perventum fuerit, puniti pœnâ aliquâ mitiore extraordinaria, arbitrio Judicis tenent *Menoch. l. c. n. 28.* *Farin. n. 64.* *Clar. n. 8. arg. L. 1. §. qui puero. ff. de extraord. crim.* ubi dicitur: *Perfecto flagitio puniuntur capite, nempe Sodomia.*

3. Resp. Tertio: Laici Sodomitæ jure canonico imprimis excommunicantur, seu à communione fidelium penitus excluduntur, donec condignam pœnitentiam egerint, *c. Clerici de excessib. pralat.* Secundò, redduntur infames, *can. infames. 3. q. 7.* Tertio, ob hoc crimen institui potest divortium quòd ad thorum & habitationem, non secus ac ob adulterium, utpote quo gravius est, magisque adversatur matrimonio, *Menoch. cas. 286. n. 22.* *Clar. l. c. n. 7.* *Pirh. h. t. n. 71. arg. can. omnes. 32. q. 7.* Clerici verò Sodomitæ jure canonico non tantum privantur beneficio, sed & ab ordine & statu clericali dejecti monasterio, ad agendam pœnitentiam, includendi, *cit. c. Clerici. & ibi DD.* Et, si Clericus Sodomita notorius, utpote suspensus ab Ordinis exercitio, si interea celebret vel ministret in Ordine, incurrit irregularitatem, in qua æquè parum, imò minùs dispensare potest Episcopus, quam cum Clerico notorio adultero, *Azor. L. 3. c. 19. q. 6.* Secus est, si sit occultus, qui, utpote nec ab homine, nec à jure celebrando ante peractam pœnitentiam, incurrit irregularitatem, *Azor. l. c. q. 7.* *Nav. in man. c. 27. n. 249.* *Quaranta in sum. Bullar. v. Sodomia in addit. limit. 1.* eò, quòd hæc irregularitas non proveniat ex delicto, sed ex infamia & scandalo, quæ locum non habent, ubi delictum occultum; & hanc sententiam probabiliorum reputat *Pirh. l. c. in fine.* contrarium nihilominus tenentibus *Diaz. in pract. crim. c. 70. in addit. v. detrudatur. Clar. n. 5.* *Farin. cit. q. 148. num. 17.* ita tamen, ut in contracta suspensione & irregularitate dispensare possit ex concessione Tridentini Episcopus. Insuper contra Clericos Sodomitas rigida emanavit Constitutio Pii V. edita Anno 1568. 3. Septemb. incipitque *horrendum illud scelus*, hujus fere tenoris quòd ad sensum: omnes Clerici, sæculares & regulares, cujuscunque gradûs & dignitatis, crimen Sodomitæ exercentes omni privilegio clericali, omnique beneficio ecclesiastico privati, & per Judicem ecclesiasticum degradati statim potestati seculari tradantur, quæ de illa idem capiat supplicium, quod in Laicos Sodomitas legitimis sanctionibus reperitur statutum. Cujus Bullæ tenorem per extensum quòd ad literam leges apud *Reiffenst. h. t. n. 91.* Notandum verò circa illam quòd ad dictas pœnas, præsertim degradationis, primò: eas probabiliter non incurri ipso facto, sed per & post sententiam condemnatoriam Judicis, vel saltem declarationem criminis, *Azor. l. c. q. 5.* *Quaranta l. c. limit. 5.* *Suar. d. 31. de cens. f. 4. n. 22.* *Barb.*